

Peltotukihaku 2026

Aiheita

Maaseutuyksikkö Kaseka

Aikataulu
Maataloustoiminta
Peltojen hallinta
Pysyvä nurmi
Viljelykierto
Eri tukimuodot

Pohjanmaan Elinvoimakeskus

Satelliittivalvonta
Ympäristökorvaus ja seuraamukset
Ympäristösopimukset, luomusitoumukset

ProAgria Keski-Pohjanmaa

Saneerauskasvit
Monimuotoisuuskasvit

Aikataulu, pellon hallinta ja maataloustoiminta

Peltotukihaun aikataulu

Peruslohkomuutokset alkaen 7.4.2026

- Tee jaot, yhdistämiset, uuden perustamiset hyvissä ajoin ennen tukihakua

- Kasvulohkotietojen ilmoittaminen 7.4.2026 - 9.6.2026
- **Peltotukien haku ja vipuneuvoja 28.4.2026 - 9.6.2026**
- Rajakorjaukset peltotukihaun yhteydessä
- Jos karttakuva ei vastaa peruslohkon muutosta, saat selvityspyynnön

Vipumobiiliin

Hakuopas vuodelle 2026 on julkaistu [Ruokavirasto.fi](https://ruokavirasto.fi) –sivuilla

Peruslohkokuutosten ja rajakorjausten selvityspyynnöt

- Jos ilmakuva ei vastaa tehtyä peruslohkokuutosta tai rajakorjausta, saat selvityspyynnön Vipumobiiliin
- Saat Vipumobiilin kuvauspyynnön, kun perustat uuden lohkon
- Vastattava 1-2 Vipumobiili-kuvalla, joista voi varmistaa maatalousmaan kunnan
- Vipumobiilin kamera avautuu, kun olet riittävän lähellä selvityspyynnön kuvauspaikkaa

Ilmasto- ja ympäristösuunnitelma

- Tee viimeistään 30.4.2026 ilmastosuunnitelma.fi, jos olet tehnyt ympäristösitoumuksen vuonna 2023

Ilmasto- ja ympäristökoulutus

- Tee viimeistään 30.4.2026 [vipu-palvelussa](#), jos olet valinnut ympäristökorvauksen tilakohtaiseksi toimenpiteeksi vuonna 2025 ilmasto –ja ympäristökoulutuksen

Pellon hallinta – tuen ehto

Pellon **hallinta tai omistus** tulee olla tuenhakijalla 9.6.2026 – 1.10.2026

- **Lainhuuto** kiinteistörekisterissä
- **Vuokrasopimus** (vuokra-ala, vuokra-aika ja vuokraaja oikein)
- **Suullisesti vuokratut:** Hallinta varmistetaan vuokranantajalta
- Jos hallinta ei ole kunnossa → tarkastelu laajennetaan kaikille lohkoillesi
- Kaikki tuet hylätään lohkolta, jos hallinta ei ole kunnossa
- Jos tilalla tehty spv, varmista, että vuokrasopimus on uudella tuenhakijalla

Maataloustoiminta -vaatimus

- Satokasveilla korjuu- ja markkinakelpoisen sadon tuottaminen:
 - Uudista monivuotisia nurmia, huolehdi että nurmet ovat sadontuottokelpoisia ja luonnonhoitonurmissa sekä viherkesannoissakin on yli 50 % heinä- ja nurmikasveja
 - Juolavehnä ei täytä heinäkasvin vaatimusta
 - Tee tavanomaiset viljelytoimet: kylvä, lannoita ja huolehdi kasvinsuojelusta
 - Kasvuston perustaminen 30.6. mennessä
 - Rehunurmen, laidunnurmen ja siemennurmen on pyrittävä korjuu- ja markkinointikelpoisen sadon tuottamiseen

Maataloustoiminta -vaatimus

- Nurmen niitto, korjuu tai laidunnus **15.9.** mennessä – **uudista tarvittaessa**
- Kesannot: niitä, korjaa, laidunna, muokkaa **15.9.** mennessä. **Tee joka vuosi jokin toimenpide**
- Avokesannolla vaatimus täyttyy muokkauksella, ruiskutuksella tai salaojituksella
- Luonnonhoitonurmet niitettävä joka toinen vuosi
- Ilmoita raivio vasta, kun se on tasattu pellon näköiseksi ja kasvuston saa kasvamaan
- Kasvusto koostuu pääasiassa maatalousmaan kasveista (esim. ei paju, horsma ja mesiangervosta)

Lohkon maatalouskäyttö ja ilmoitettava kasvi

Käyttötapa		Ilmoita ala
Rehupaalien tai rehuauman varasto, kun max 1 v ja paalien sato lohkolta korjattu	➔	Ilmoita lohkon kasvin mukaan, ei erillistä kasvulohkoa
Rehupaalien varasto yli 1v	➔	Poista alue rajakorjauksella ja palauta, kun jälleen viljelyssä
koneiden, rakennustarvikkeiden, hakkuutyömaan puutavaran varasto	➔	Poista alue rajakorjauksella ja palauta, kun jälleen viljelyssä
Lohkon reuna- tai sarkaojien kaivuuvallit, Kun max 1 kasvukausi	➔	Ilmoita lohkon kasvin mukaan
Sääolojen vuoksi tuhoutunut kasvusto esim. talvituho	➔	Voit ilmoittaa kasvin, jonka olet kylvänyt. Varaudu selvityspyyntöön. Jos uusintakylvät, voit vaihtaa kasvin muutosaikana
Kylvämättä jäänyt ala peruskunnostettava	➔	Ilmoita ala kesantona (avo, sänki, viher) Huomioi hoitovaatimus
Vuokranantajan kasvimaa	➔	Poista rajakorjauksella tai ilmoita Kasvimaa
Jaloittelutarha, rakennustyömaa	➔	Poista rajakorjauksella, palauta kun jälleen viljelyssä
Viljelemätön kasvukoodi poistunut tukihausta 2025. Muutosaikana voit merkitä viljelemättömäksi.		

Korvauskelpoisen alan muutokset

Korvauskelpoisen alan muutokset v.2026

Muotoa parantavat lohkon osat

Korvauskelpoiseksi voi saada lohkon muotoa parantavat lisäalat

Edellytys: lisättävä ala alle 0,5 ha ja enintään 5 % lohkosta, jonka muotoa parannetaan (rajauduttava peruslohkoon. Jos ala täyttää em. vaatimukset, ei tule nurmivaatimusta)

Ylimenevästä alasta tehtävä erillinen lohko, jolle nurmivaatimus

2. Korvauskelpoisuuksien jako / Elinvoimakeskus

Elinvoimakeskuksittain vapautuneet korvauskelpoisuudet jaetaan Elinvoimakeskuksen sisällä. Etusija pisimpään (noin 18v) tukihakemuksilla olleet korvauskelvottomat peltolohkot.

Viljelijälle ilmoitus, jos on päässyt jakolistalle

Ei päätöksiä

3. Korvauskelpoisuuden jako nuorten viljelijöiden tulotukea v. 2025 saaneen peruslohkolle

Lohko ollut tuenhakijan omistuksessa 17.6.2025

Lohko ilmoitettu tukihaussa 2025

4. Itä-Suomen lohkolle

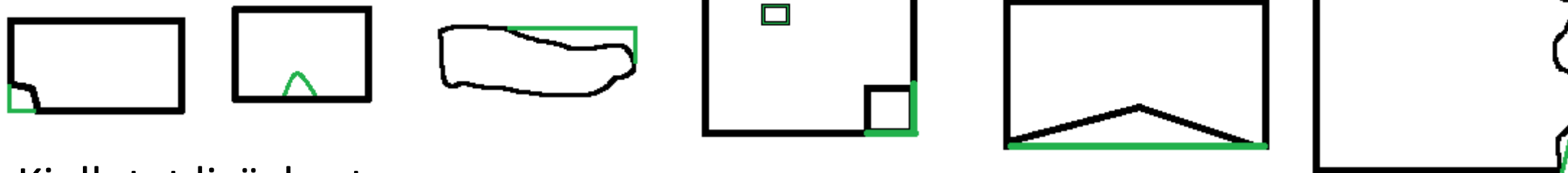
Korvauskelpoisen alan muutokset v. 2026

- **Korvauskelpoisuuden vaihto tilan sisällä**
- Haettava lomakkeella 471
- Lohkot omistuksessa, samaa maankäyttölajia ja yli 0,20 ha – ei raivioita, joilla nurmivelvoite

- **Maatalouskäytöstä poisto ja palautus**
- Jos poistat lohkon maatalouskäytöstä v. 2023 jälkeen ja palautat sen myöhemmin maatalouskäyttöön, saat korvauskelpoisuuden takaisin.
- Hae korvauskelpoisuuden palauttamista vapaamuotoisella kirjallisella hakemuksella 9.6 mennessä

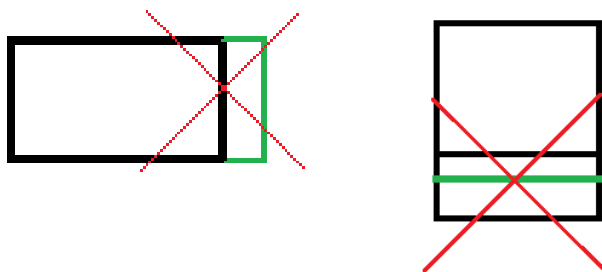
Korvauskelpoisen alan lisäyksessä huomioitavaa

- Sallitut lisäykset

- Kielletyt lisäykset

- Lisäykset, jotka eivät paranna lohkon muotoa

Pysyvät nurmet ja kesannot

Pysyvä nurmi

- Lohko muuttuu pysyväksi nurmeksi, kun sille ilmoitettu **7 vuotta** peräkkäin nurmea (muutos v. 2026 > ennen 5 vuotta). Jos ala on muuttunut pysyväksi nurmeksi vuonna 2025, se on pysyvää nurmea myös vuonna 2026
- Vuodesta 2025 alkaen nurmivuosia ovat kerryttäneet myös
 - luonnonhoitonurmet,
 - turvepeltojen nurmet ja
 - viherlannoitusnurmet
- Nurmivuodet nollaantuvat, kun ilmoitat lohkolle muun kuin nurmivuosia kerryttävän tai ylläpitävän kasvin (mm. viljakasvin)

Uuden maatalousmaan rajoitteet (raiviot)

- Muista säilyttää vuoden 2022 jälkeen muusta käytöstä maatalousmaaksi otetut turve- ja kivennäismaat **pysyvällä nurmikasvustolla**
 - Merkitty Vipu-kartalle
 - Aloja ei saa kyntää
 - Nurmikasvuston saa uusia suorakylvönä tai kevennetyllä muokkauksella ja uusi kasvusto on kylvettävä välittömästi.
 - Näille aloille ei voi ilmoittaa ympäristösitoumuksen tai ekojärjestelmätuen nurmia (suojavaöhykkeet, luonnonhoitonurmet, viherlannoitusnurmet)
- **Ei koske lohkon muotoa parantavia muutoksia, jotka rajautuvat olemassa olevaan peruslohkoon ja ovat alle 0,5 ha ja enintään 5 % lohkon alasta**

Kesantojen kasvipeite kesällä

- Kesantojen oltava pääsääntöisesti viher- tai sänkikesantoa 30.6. –31.8.
- Viherkesannon kylvössä riittävä siemenmäärä peittävän kasvuston saamiseksi
- Avokesanto vain erityistilanteissa perustellusti, **lyhytaikaisesti ja vain siinä laajuudessa, kun kesannoinnin syy edellyttää:**
 - vaikeat rikkakasvit
 - kunnostustoimet
 - ylivoimainen este tai poikkeuksellinen olosuhde

Kesantojen kasvipeite kesällä

- Jos kylvät syyskasvin, kesannon saa päättää ja muokata 1.8. lukien
- Kesannolla saa käyttää kasvinsuojeluaineita 1.9. alkaen
 - Jos kylvää syyskasvin, kasvinsuojeluaineita saa käyttää 1.8. alkaen
 - Jos avokesanto vaikean rikkakasvitilanteen vuoksi, voi käyttää kasvinsuojeluaineita
- Kesantoa saa hyödyntää taloudellisesti. Viherkesantoa voidaan myös laiduntaa, jos pellon pinta säilyy nurmipeitteisenä

Viljelykierto

Viljelykiertovaatimus tai monipuolistaminen vaihtoehtoina

- **Voit toteuttaa joko monipuolistamista tai viljelykiertoa**
 - **Vipu tunnistaa, jos jompikumpi toteutuu**
 - Tarkasta toteutuminen Vipuneuvojasta
- Viljelykierron ja monipuolistamisen vaatimukset eivät koske:
 - Alle 10 ha tilaa (kokonaispinta-ala)
 - Tilaa, jolla yli 75 % nurmea, kesantoa, palkokasveja
 - Luomupeltoja
- Muutos: Viljelykiertoa ja monipuolistamista ei valvota, jos pinta-ala alle 30 ha
 - **Kerääjäkasvin maksaminen edellyttää aina viljelykierron tai monipuolistamisen toteuttamisen**

Vuosittainen viljelykiertovaatimus

- Yksivuotisen viljelykasvin tulee vaihtua vuosittain vähintään 33 %:lla tuenhakijan hallinnassa olevasta peltoalasta
- Hakuvuonna ilmoittamaasi alaa verrataan aina edellisenä vuonna alalla ilmoitettuun yksivuotisen viljelykasvin alaan
 - Näiden kasvulohkojen alasta 33 % pitää vaihtua toiseksi kasviksi
- Peltojen hallinnan vaihtuminen tilalta toiselle ei vaikuta vaatimukseen
→ Viljelykiertovaatimuksen pitää toteutua, vaikka pelto siirtyy haltijalta toiselle.

Monivuotinen viljelykierto toteuduttava 2026

- Yksivuotisen 33 %:n viljelykierron lisäksi toteutettava monivuotista viljelykiertoa
- Samaa yksivuotista viljelykasvia voi viljellä samalla alalla enintään **kolme** vuotta peräkkäin
- Jokaisella loholla (geometria) kasvin vaihduttava viimeistään vuonna 2026
- Monivuotisen viljelykierron vaatimusta voi täyttää viljelyn monipuolistamisella

Viljelyn monipuolistamisen toteuttaminen

- Peltoa alle 10 ha → ei monipuolistamista
- Peltoa 10-30 ha → 2 kasvia, joista pääkasvia ei saa olla yli 75 %
- Peltoa yli 30 ha → 3 kasvia, joista pääkasvia ei saa olla yli 75 %, eikä kahta pääkasvia yli 95 %

- 30.6. –31.8. välisenä aikana tilalla on oltava vaatimuksen mukaiset kaksi tai kolme kasvia
- Huolehdi satelliittiseurannan selvityspyyntövastauksista. Jos kasvia ei tunnisteta, sitä ei voi hyödyntää monipuolistamiskasvina, riippumatta siitä, mitä alalla kasvoi, viljelykiertoa ja kasvin vaihtoa ei katsota tapahtuneen

Viljelykiertovaatimus ei koske seuraavien kasvien aloja

- Heinäkasvit
- Monivuotiset kasvit
- Kesannot
- Peruna
- Porkkana
- Sokerijuurikas
- Keräkaalit
- Sipulit
- Puna- ja keltajuurikas
- Puhdaskaura, edellyttää **sopimusta** hakemuksen liitteeksi. Vuodesta 2026 lukien puhdaskauraa voi viljellä samalla alalla yli 3 vuotta

Tukimuotoja ja tukitasot

Perustulotuki ja uudelleenjakotulotuki

Perustulotuki

- Tukikelpoinen ala maatalousmaata, jota käytetään maataloustoimintaan
- Kasvusto perustettu 30.6. ja kasvusto tukikelpoinen kasvukauden loppuun
- Noin 121 € /ha

Uudelleenjakotulotuki

- 50 ensimmäiselle hehtaarille / tuenhakija
- Noin 22 €/ha

Erikoiskasvipalkkio, noin 95€/ha

Tukikelpoiset kasvit:

- Sokerijuurikas
- Tattari
- Linssi
- Kikherne
- Pelto- ja tarhaherne, härkäpapu, makea lupiini
- Rypsi, rapsi, öljypellava, öljyhamppu, ruistankio (camelina)
- Ihmisravinnoksi käytettävät avomaanvihannekset (AB-alue)

Muut ehdot:

- Pelto hallinnassa 9.6. –1.10.2026
- Hampusta kaikkien säkkien **vakuustodistukset kuntaan 9.6.2026 mennessä** sekä kylvötiedot (kg/ha), suunniteltu kylvöaika ilmoitettava hakemukselle, kylvettävä vain yhtä hampulajiketta

Ekojärjestelmätuki (tukimäärät arvioita)

1 –vuotinen sitoumus, vuosittain valittavissa neljä eri toimenpidettä:

- Talviaikainen kasvipeite max. 40 €/ha
 - Luonnonhoitonurmet max. 55€/ha
 - Viherlannoitusnurmet max. 100€/ha
 - Monimuotoisuuskasvit max. 210€/ha
- Max 25 %
suorien tukien tukikelp. alasta
- Huomioi maksurajoitukset:
 - Kasvipeitteisyyskorvaus edellyttää, että perustulotuki maksetaan
 - Luomu-alalle ei makseta luomu-korvausta, jos ilmoitat luonnonhoitonurmea tai monimuotoisuuskasveja
 - Luomutilalla viherlannoitusnurmi ei saa ekojärjestelmän eikä luomun tukea

Luonnonhaittakorvaus

Ehtona lohkon korvauskelpoisuus, maatalousmaan säilyminen viljelykäytössä ja maataloustoiminta

- Pelto hallinnassa 9.6. - 1.10.2026
- Minimiala 5 ha
- 242 €/ha – huomioi degression vaikutus

Kesantorajoite:

Kesantoa ja luonnonhoitonurmea enintään 25 prosenttia peltoalasta

Jos osuus on yli 25 %, leikkaantuu maksettavan luonnonhaittakorvauksen määrä.

Degressio

150 ha asti lhk 100 %

150-300 ha lhk 90 %

Yli 300 ha lhk 80 %

Luonnonhoitonurmi (max. 55 €/ha)

Kylvö

- Viimeistään 30.6. kylvetty nurmi
- **Yli 50 % kasvustosta oltava heinä- ja nurmirehukasveja, vaikka monilajisuutta hyväksytään**
- Kylvösiemenestä enintään 20 % typensitojakasvin siementä
- Siemenseos ja osuudet kirjattava lohkokirjanpitoon, perustamisaika myös Vipuun

Lannoitus

- ei ole sallittu koko kalenterivuonna (ei myöskään perustamisvaiheessa)

Niitto

- Niitettävä joka toinen vuosi 15.9 mennessä
- Tarkasta niittovelvoite
 - Vipu-kartalta Vipun karttataso näyttää, onko v. 2025 niitto havaittu satelliitill
 - Tai osoita vuoden 2025 niitto vipu-mobiilin kuvalla
- **Vaikeassa rikkakasvitilanteessa niitettävä vuosittain!**
- Saa laiduntaa, saa korjata sadon

Maksurajoitukset

Korvausta ei makseta :

- Vuodesta 2023 raivatuille aloille
- Natura-alueiden pysyvien nurmien aloille

Viherlannoitusnurmi (max. 100 €/ha)

Kylvö

- Kylvösiemenseoksessa vähintään 4 eri lajia (lohkokortteihin lajit ja osuudet), perustamisaika Vipuun
- Vähintään 20 % typensitojakasveja
- Kylvetty vuonna 2024, 2025 tai 2026 (tai suojaviljaan v. 23 kylvetty)
 - Kylvä ensimmäisen vuoden kasvusto 30.6. mennessä
- Maksu enintään 3 vuotta peräkkäin samalle alalle

Lannoitus

- Ei lannoitusta koko kalenterivuoden aikana

Niitto

- Niitettävä joka toinen vuosi 15.9 mennessä
- Tarkasta niittovelvoite
 - Vipu-kartalta Vipun karttataso näyttää, onko v. 2025 niitto havaittu satelliitilla
 - Tai osoita vuoden 2025 niitto vipu-mobiilin kuvalla
- **Vaikeassa rikkakasvitilanteessa niitettävä vuosittain!**
- Saa laiduntaa, saa korjata sadon

Maksurajoitukset

Korvausta ei makseta :

- Vuodesta 2023 raivatuille aloille
- Natura-alueiden pysyvien nurmien aloille
- Luomu-alalle (ei voi ilmoittaa luomulohkoille)

Luonnonhoito- ja viherlannoitusnurmi

Säilytys, päättäminen ja kasvinsuojeluaineiden käyttö

Kasvuston päättäminen

- sallittu 1.9. lukien
- Toisesta vuodesta lukien syyskasvien kylvö, syyskylvöjen lannoitus ja kasvinsuojeluaineiden käyttö sallittu 15.7. lukien (muutos v.2026)
 - Huolehdi, että niittovaatimus täyttyy ennen kasvuston päättämistä

Kasvinsuojeluaineiden käyttö

- sallittu kasvuston päättämiseen 1.9. lukien
- toisesta vuodesta lukien syyskasvien kylvön yhteydessä 15.7. (muutos v. 2026)
- Vaikeiden rikkakasvien ja vieraslajien torjunta sallittu pesäkekäsittelynä (muutos v. 2026)
 - Vieraslajit: rikkakananhirssi, pantaheinä, hukkakaura, komealupiini
 - **Mahdollistaa ja velvoittaa rikkakasviongelmiin puuttumisen**
- Jos kasvusto on päätetty edellisvuonna kasvinsuojeluaineilla, ei seuraavana vuonna voi ilmoittaa samalle alalle luonnonhoitonurmea tai viherlannoitusnurmea

Talviaikainen kasvipeitteisyys 40 €/ha

- Korvaus maksetaan muokkaamattomille, talven yli kasvipeitteisenä säilytetyille aloille
 - Sänget
 - Aito kasvipeite (mm. syyskylvöiset kasvit, nurmet, monivuotiset kasvustot)
- Kasvipeitteisyys on **säilytettävä 31.10.- 31.3.**
- Valitse toimenpide peltotukihaussa ja ilmoita alat syysilmoituksella

Tukitasot ovat €/ ha. Tukitasot tarkentuvat, kun tiedetään koko tukikelpoinen ala.

	ohra kaura vehnä nurmi	ruis, kuitu- hamppu	valk. kasvus- tot (valk.kasvia yli 50%)	rypsi rapsi herne härkä- papu	kumina	kesanto *	Ympäristökorvauksen lohkokohtaiset toimenpiteet			Ekojärjestelmän tuet yht. enintään 25% suorien tukien alasta			
							maan- parannus- ja saneeraus- kasvit (maks. 20% kk-alasta)	turve- peltojen nurmet	suoja- vyöhyke- nurmi	luonnonhoito- nurmet (maks. 10 % suorien tukien alasta) *	viher- lannoitus- nurmet	monimuotoi- suuskasvit (riista, niitty, maisema, lintu)	
Ympäristökorvaus	45	45	45	45	113	0	45+223	45+200	430	0	0	0	
Luonnonhaittakorvaus	242	242	242	242	242	242	242	242	242	242	242	242	
Perustulotuki	121	121	121	121	121	121	121	121	121	121	121	121	
Uudelleenjakotuki maks. 50 ha	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	
Erikoiskasvipalkkio	0	0	0	95	0	0	0	0	0	0	0	0	
Ekojärjestelmän tuet	0	0	0	0	0	0	0	0	0	55	100	210	
Pohjoinen ha-tuki	0	75	45	75	0	0	0	0	0	0	0	0	
Yleinen ha-tuki	10	10	10	10	10	0	10	10	0	0	10	0	
YHTEENSÄ	440	515	485	610	508	385	663	630	815	440	495	595	
Nuorten vilj. EU-tuki maks. 150 ha	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	
Nuorten vilj. kans.tuki	50	50	50	50	50	0	50	50	0	0	50	0	
							Muut ymp.korvauksen lohko-kohtaiset toimet			€/ha		Ekojärjestelmän tuki:	
							Kerääjäkasvit (maks. 35% kk-alasta)			97		Talviaikainen kasvipeitteisyys 40 €/ha El makseta: mm. kevytmuokattu ala, turvepeltojen nurmet, suojavyöhykenurmet, sänkikesanto	
							Kiertotalouden edistäminen (maks. 80% kk-alasta)			37			
							Puutarhakasvien kasvinsuoj.menetelmät			500			
							Lintupellot			600			
							Säätösalaojitus			77			
							Altakastelu tai kuiv.vesien kierrätysjärjestelmä			214			
	* kesantoa ja luonnonhoitonurmia voi olla yhteensä maks. 25% kk-alasta												
	kk-ala = korvauskelpoinen ala												
	suorien tukien ala = ala, jolle voidaan maksaa perustulotuki (=maatalousmaata, jolla on maataloustoimintaa)												

Luomutuet

Kasvinviljelytila
Kotieläintila

184 €/ha
184 + 150 €/ha

Keskustelua ja kysymyksiä

KIITOS!